

Uit de praktijk

EEN NIEUWE RUBRIEK IN ONS TIJDSCHRIFT

De Redactie heeft besloten, de originele bijdragen voortaan op te nemen in twee rubrieken: „Algemene bijdragen” en „Uit de praktijk”.

De uitvoerigere en in het algemeen meer wetenschappelijk georiënteerde resultaten van studie, waarneming en onderzoek zullen een plaats vinden in de „Algemene Bijdragen”.

De, naar wij aannemen, vaak niet zo omvangrijke bijdragen, die op praktische ervaringen zijn gericht, worden opgenomen in de rubriek „Uit de praktijk”. Wij hopen hiermede onze lezers te stimuleren tot het inzenden van copie voor deze rubriek, en anderzijds te voldoen aan de wel eens in onze lezerskring geopperde wens, de praktische bosbouwers wat vaker aan het woord te zien. Er kunnen ook naar ons oordeel veel persoonlijke ervaringen aan een grotere kring ten goede komen. Ervaringen, die anders niet meer dan persoonlijke waarde behouden en met de persoon voor de bosbouw verloren gaan.

De Redactie.

IETS OVER DE BOSBOUW ROND SPIEZ

[904 (494)]

door

G. GERLAGH

Naar aanleiding van het artikel van J. van Soest in het Octobernummer van het Bosbouwkundig Tijdschrift „Iets over de Bosbouw aan de Moezel” liet ik mijn gedachten nog eens gaan over mijn bevindingen van deze zomer en mijn gesprek met de houtvester R. Loosly uit Spiez.

In Nieder-Simmenthal is verreweg het meeste bos gemeenteeigendom; 8500 ha, dan volgt het particulier bezit met 2000 ha en daarna het staatsbos met 500 ha. Wanneer dit gebied heel uitzonderlijk was, zouden deze cijfers niet veel zeggen, doch dit was volgens de houtvester niet het geval. In Zwitserland is 1/3 van de oppervlakte van het land bebost. Trekt men de onherbergzame, eeuwige-sneeuwketens af en de vele meergebieden, dan is dit een zeer belangrijk percentage. Niet alleen aan de bossen ziet men dat Zwitserland veel hout bezit, maar vooral ook aan de dorpen, waar de huizen bijna allen van hout zijn. Ze zijn royaal van opzet, prachtig van kleur en veelal fraai versierd (veel houtsnijwerk). De eenheid in de bouw werkt zeer rustig.

Welke houtsoorten men zal gebruiken houdt in Zwitserland verband met de hoogteligging, zoals dit bij ons (in hoofdzaak) door de waarde van de zandgrond wordt bepaald. Tussen 600 en 1200 m boven de zeespiegel tracht men de fijnspar wat meer door eik en beuk te vervangen. Men streeft daar naar een verhouding van 40% naaldhout tegen 60% loofhout. De beuk wordt graag gemengd, zowel met fijnspar als met *Abies alba*.

Verwonderd keek houtvester Loosly op van onze vele beplantingen. Zaaïen is in Zwitserland het een en alles. Door verwerking, door invloeden van sneeuw en ijs op het gesteente, is de bodem los van structuur; verder door de geweldige bladvertering door de overvloedige regens (ong. 1700 mm). Het kiembed ligt dus bijna steeds klaar. Liefst maakt men de bodem ontvankelijk voor het aanwezige zaad door lichtstelling (natuurlijke verjonging). Wil men het zaad winnen om elders uit te zaaien, dan worden voldoende dikke bomen, wanneer ze rijk kegels dragen, voor het oogsten hiervan geveld. Bij Spiez zag ik prachtige beukenbossen als monocultuur zonder noemenswaardige bladophoping. De beuken blijven staan tot ze 100 jaar zijn; dan zijn ze kaprijp. Hun jaarlijkse aanwas lag boven de 8,5 m³, hun hoogte bedroeg tot 33 m. Op de bergen is de omloop wel 50 jaar langer. De Weiszanne is na 85 jaren kaprijp.

In Zwitserland gebruikt men bijna steeds alleen zaad uit eigen kantons. Gebruik van buitenlands zaad om de productie te verhogen, vond mijn zegsman zeer gevaarlijk wegens grotere ziektekans. Zo gebruikte hij de Japanse lariks zeker niet.

Brandgevaar kent men in Zwitserland niet door de hoge vochtigheid. Alleen wanneer de Föhn loeit, is er kans op brand, dan mogen zelfs in de huizen geen vuren branden. De radio zorgt in dit geval voor tijdige waarschuwing.

De gelden in de bosbouw worden in hoofdzaak besteed aan wegenaanleg en ontwatering. Erg natte gebieden worden ook daar met essen beplant. Deze veel voorkomende soort groeit er prachtig en het is een lucratieve boom voor de bosbouwer. Dicht bij de boomgrens wordt het hout niet geëxploiteerd, even lager moeten 's winters de gletschers dienst doen als houtafvoerplaatsen. De later komende watermassa's moeten zo worden geleid, dat ze het bos geen kwaad doen. Hoger in de bergen, op vaak zeer stenige bodem, zijn de els (*Alnus viridis*) en de Arve veel voorkomende goede houtsoorten.

Onder de indruk van de moeilijke omstandigheden, in het eigen land met de onvruchtbare, veel te droge gronden, waar geen natuurlijk bos gevonden wordt, keerden we huiswaarts. Veel hebben we gezien, maar de omstandigheden zijn zo verschillend van de onze, dat we voor hier niet veel nieuwe ideeën meebrengen. Wel geloof ik, met de Zwitsers in de doelmatigheid van zaaïen waar het kan. Meer dan vroeger besef ik, dat we voorzichtig moeten zijn met onze goede exöten ten opzichte van ziekten en dat we het zaad moeten betrekken van klimatologisch gelijkwaardige gebieden. Dit zijn geen eenvoudige problemen.